

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Telefax (070) 333 40 33

Uw brief

Ons kenmerk
SV/V&V/03/11546b

Doorkiesnummer
(070) 333 5248

Onderwerp
Verzoek om instemming ontwerp-besluit
voor een Verordening van de Raad
betreffende uitbreiding van de bepalingen
van Verordening (EEG) nr. 1408/71 tot de
onderdanen van derde landen die enkel door
hun nationaliteit nog niet onder deze
bepalingen vallen

Datum
12 februari 2003

Contactpersoon

Gelet op artikel 4 juncto artikel 3 van de Rijkswet houdende goedkeuring van het Verdrag van Amsterdam tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie (Stb. 1998, ./ 737) bied ik u bijgaand aan het ontwerp-besluit voor een verordening van de Raad tot uitbreiding van de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 1408/71 tot de onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen.

Met betrekking tot dit voorstel dient op basis van bovenstaande wet instemming van de Staten-Generaal te worden verkregen. Het voorzitterschap van de Europese Unie verzoekt dit punt, waarover algehele overeenstemming bestaat, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk in de volgende bijeenkomst van de Raad van de Europese Unie, als hamerstuk te kunnen afhandelen.

Gaarne zou ik op korte termijn willen vernemen of uw Kamer aan het hierboven genoemde ontwerp-besluit instemming kan verlenen. Overeenkomstig bovenstaande wet ga ik er echter vanuit dat stilzwijgende toestemming is verleend indien niet binnen vijftien dagen na overlegging van dit ontwerp-besluit door middel van deze brief door of namens uw Kamer de wens te kennen is gegeven dat het ontwerp-besluit de uitdrukkelijke instemming behoeft.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(M. Rutte)

Voorstel voor een Verordening van de Raad betreffende uitbreiding van de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 1408/71 tot de onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen.

Document: 15040/02 SOC 573

Verbindendheid: verbindend

Aard van het besluit: Verordening op basis van artikel 63, lid 4 EG-Verdrag

Het voorstel beoogt de Europese coördinatieregels op het gebied van de sociale zekerheid die reeds bestaan voor Unieburgers en bepaalde categorieën onderdanen van derde landen uit te breiden naar alle, legaal in de Europese Unie verblijvende, onderdanen van derde landen. Op deze manier worden de opgebouwde rechten van onderdanen van derde landen gewaarborgd bij verplaatsing binnen de Europese Unie. Voor Nederland heeft dit tot gevolg dat de door onderdanen van derde landen opgebouwde rechten worden gewaarborgd bij overplaatsing van Nederland naar een andere EU-lidstaat, dan wel vanuit een andere EU-lidstaat naar Nederland. Als een onderdaan van een derde land bijvoorbeeld 3 jaar in Frankrijk werkt, daarna 1 jaar legaal in Nederland werkt en vervolgens volledig werkloos wordt, zal deze persoon, door samentelling van de gewerkte perioden zowel in Frankrijk als in Nederland, in aanmerking komen voor een loongerelateerde werkloosheidsuitkering in Nederland, mits aan de overige voorwaarden hiervoor is voldaan.

Eén van de onderdelen van het wijzigingsvoorstel van Verordening (EEG) nr. 1408/71 is de wijziging in de personele werkingssfeer, zodat de verordening niet langer uitsluitend van toepassing is op onderdanen, staatlozen en vluchtelingen. De verwachting is echter dat het nog geruime tijd zal duren vooraleer dit wijzigingsvoorstel in werking kan treden. De Europese Commissie heeft daarom besloten om een apart voorstel in te dienen tot uitbreiding van de personele werkingssfeer van Verordening (EEG) nr. 1408/71 met onderdanen van derde landen.

Het voorstel bestaat uit twee artikelen. Artikel 1 bevat een dynamische verwijzing naar (EEG) Verordening nr. 1408/71 zodat deze Europese coördinatieregels onverkort van toepassing zijn op onderdanen van derde landen evenals hun familieleden en nabestaanden, op voorwaarde dat zij zich legaal in een lidstaat bevinden en dat zij zich in alle opzichten niet binnen één lidstaat bewegen. Deze bepalingen gelden echter met inachtneming van hetgeen overeengekomen is in de bijlage bij deze verordening. De nationale wetgevingen inzake de toegang tot en het verblijf in een bepaalde lidstaat blijven mitsdien onverkort van toepassing op deze groep onderdanen van derde landen. Dit wordt nogmaals expliciet tot uiting gebracht in een considerans bij het voorstel. Artikel 2 voorziet in overgangsbepalingen om te voorkomen dat onderdanen van derde landen door de inwerkingtreding van deze verordening rechten verliezen.

Tijdens de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid op 3 juni 2002 werd politiek akkoord bereikt over een voorstel dat erin voorziet om voor Oostenrijk en Duitsland een extra voorwaarde op te nemen voor wat betreft de kinderbijlagen. In artikel 1 wordt dan bepaald dat de Verordening van toepassing is met inachtneming van hetgeen vermeld staat in de bijlage. In deze bijlage wordt dan vermeld dat voor wat betreft de gezinstoeslagen de Verordening alleen van toepassing is op onderdanen van derde landen die volgens Duits nationaal recht een geldige verblijfsvergunning hebben c.q. die voldoen aan de in het Oostenrijkse recht gestelde voorwaarden om permanent aanspraak te kunnen maken op gezinstoeslagen.

Voor onderdanen van derde landen bestaat geen vrij verkeer van personen binnen de EU, zodat zij voor wat betreft de toegang en het verblijf in een bepaalde lidstaat moeten voldoen aan de eisen die de verschillende nationale wetgevingen voorschrijven. Eén artikel in de Verordening houdt sterk verband met het vrij verkeer van personen, namelijk artikel 69. Hierin is bepaald dat werklozen drie maanden naar een andere EU-lidstaat kunnen gaan met behoud van de werkloosheidsuitkering om daar werk te zoeken.

Het kabinetsstandpunt om dit artikel uit te zonderen van het voorstel werd aanvankelijk gesteund door andere lidstaten. Tijdens de besprekingen is er echter een considerans gevormd die uitdrukkelijk vermeldt dat de toepassing van artikel 69 afhankelijk is van het feit of de betreffende persoon een verblijfstitel heeft. De tekst van de considerans maakt voldoende duidelijk dat er door toepassing van artikel 69 geen vrij verkeer van derde landen onderdanen ontstaat, zodat het in de praktijk niet tot moeilijkheden zal leiden om artikel 69 op te nemen in het voorstel.

Artikel 63, lid 4 EG-Verdrag vormt de rechtsbasis voor dit voorstel. Dit artikel is, evenals de overige artikelen van Titel IV van het EG-Verdrag, ingevoerd bij het Verdrag van Amsterdam en bepaalt dat de Raad maatregelen aanneemt waarin de rechten en voorwaarden worden omschreven volgens welke onderdanen van derde landen die legaal in een lidstaat verblijven, in andere lidstaten mogen verblijven. Maatregelen die genomen worden op grond van artikelen van Titel IV gelden, gezien de protocollen betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken, niet voor deze landen. Het Verenigd Koninkrijk en Ierland hebben echter gebruik gemaakt van de mogelijkheid om alsnog deel te nemen.

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 20 januari 2003
(OR. en)**

15040/02

**Interinstitutioneel dossier:
2002/0039 (CNS)**

SOC 573

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: Verordening van de Raad tot uitbreiding van de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en Verordening (EEG) nr. 574/72 tot de onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen

VERORDENING (EG) Nr. /2003 VAN DE RAAD
van

tot uitbreiding van de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 1408/71
en Verordening (EEG) nr. 574/72 tot de onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder
deze bepalingen vallen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 63, punt 4,

Gezien het voorstel van de Commissie ¹,

Gezien het advies van het Europees Parlement ²,

¹ PB C 126 E van 28 mei 2002, blz. 388.

²

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Tijdens zijn speciale bijeenkomst in Tampere van 15 en 16 oktober 1999 heeft de Europese Raad verklaard dat de Europese Unie moet zorgen voor een eerlijke behandeling van de onderdanen van derde landen die legaal op het grondgebied van de lidstaten verblijven, hun rechten en verplichtingen moet geven die vergelijkbaar zijn met die van de burgers van de Europese Unie, de non-discriminatie in het economische, sociale en culturele leven moet stimuleren en hun wettelijke status meer in overeenstemming moet brengen met die van de onderdanen van de lidstaten.
- (2) In zijn resolutie van 27 oktober 1999 ³ spoorde het Europees Parlement aan tot een snelle uitvoering van de beloftes inzake een eerlijke behandeling van onderdanen van derde landen die legaal in de lidstaten verblijven en tot het opstellen van een definitie van hun wettelijke status waaraan uniforme rechten, zoveel mogelijk in overeenstemming met die van de burgers van de Europese Unie, zijn verbonden.
- (3) Ook het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft een oproep gedaan om de gelijke behandeling op sociaal vlak te verwezenlijken tussen de communautaire onderdanen en de onderdanen van derde landen, met name in zijn advies van 26 september 1991 over de rechtspositie van in de Gemeenschap werkzame migranten uit derde landen ⁴.

³ PB C 154 van 5.6.2000, blz. 63.

⁴ PB C 339 van 31.12.1991, blz. 82.

- (4) Artikel 6, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie bepaalt dat de Unie de grondrechten eerbiedigt, zoals die worden gewaarborgd door het op 4 november 1950 te Rome ondertekende Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, en zoals zij uit de gemeenschappelijke constitutionele tradities van de lidstaten voortvloeien, als algemene beginselen van het Gemeenschapsrecht.
- (5) Deze verordening eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die met name door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie worden erkend, in het bijzonder de geest van artikel 34, lid 2, daarvan.
- (6) De bevordering van een hoog niveau van sociale bescherming en het verhogen van het levensniveau en de levenskwaliteit in de lidstaten zijn doelstellingen van de Gemeenschap.
- (7) Wat de voorwaarden betreft voor de sociale bescherming van de onderdanen van derde landen, en meer in het bijzonder de socialezekerheidsregeling die op hen van toepassing is, oordeelde de Raad (Werkgelegenheid en Sociaal Beleid) in zijn conclusies van 3 december 2001 dat in het kader van de coördinatie die van toepassing is op de onderdanen van derde landen aan hen uniforme rechten moeten worden toegekend, die zoveel mogelijk in overeenstemming zijn met die van de burgers van de Europese Unie.

- (8) Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen ⁵, die de grondslag vormt voor de coördinatie van de socialezekerheidsregelingen van de verschillende lidstaten, en Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972, die de wijze van toepassing van Verordening nr. 1408/71 vaststelt ⁶, zijn momenteel slechts van toepassing op bepaalde onderdanen van derde landen. Het aantal en de verscheidenheid aan rechtsinstrumenten waarmee wordt geprobeerd de problemen op het gebied van de coördinatie tussen de socialezekerheidsregelingen van de lidstaten op te lossen waarmee de onderdanen van derde landen in dezelfde situatie als de communautaire onderdanen te maken kunnen hebben, veroorzaken complexe juridische en administratieve situaties. Ze scheppen zowel voor de betrokken personen als voor hun werkgevers en de bevoegde nationale socialezekerheidsinstellingen grote problemen.
- (9) Bijgevolg dienen de coördinatieregels van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en van Verordening (EEG) nr. 574/72 te worden toegepast op de onderdanen van derde landen die legaal in de Gemeenschap verblijven, die momenteel op grond van hun nationaliteit niet onder de bepalingen van die verordeningen vallen en die voldoen aan de andere voorwaarden waarin die verordeningen voorzien; deze uitbreiding is met name belangrijk met het oog op de aanstaande uitbreiding van de Europese Unie.
- (10) De toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en Verordening (EEG) nr. 574/72 op deze personen verleent de betrokkenen geen recht op toegang tot, verblijf of vestiging in, noch op toegang tot de arbeidsmarkt in een lidstaat.

⁵ PB L 149 van 5.7.1971, blz. 2. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1386/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2001 (PB L 187 van 10.7.2001, blz. 1).

⁶ PB L 74 van 27.3.1972, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 410/2002 van de Commissie van 27.2.2002 (PB L 62 van 5.3.2002, blz. 17).

- (11) De bepalingen van Verordening nr. 1408/71 en van Verordening nr. 574/72 zijn krachtens deze verordening slechts van toepassing indien de betrokkene reeds legaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft. Het legale karakter van het verblijf is dus een voorwaarde voor de toepassing van die bepalingen.
- (12) De bepalingen van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en van Verordening (EEG) nr. 574/72 zijn niet van toepassing in situaties waarvan alle elementen geheel in de interne sfeer van een enkele lidstaat liggen. Dit is met name het geval wanneer de situatie van een onderdaan van een derde land uitsluitend aanknopingspunten heeft met één derde land en met één enkele lidstaat.
- (13) De handhaving van het recht op werkloosheidsuitkeringen als vastgesteld in artikel 69 van Verordening (EEG) nr. 1408/71 is afhankelijk van de inschrijving van de betrokkene als werkzoekende bij de diensten voor arbeidsbemiddeling van iedere lidstaat waarheen hij zich begeeft. Deze bepalingen zijn derhalve slechts van toepassing op een onderdaan van een derde land voorzover hij het recht heeft, in voorkomend geval op grond van zijn verblijfsvergunning, om zich als werkzoekende in te schrijven bij de diensten voor arbeidsbemiddeling van de lidstaat waarheen hij zich begeeft, en er legaal te werken.
- (14) Er dienen overgangsbepalingen te worden goedgekeurd om de personen die onder deze verordening vallen, te beschermen en om te voorkomen dat zij door de inwerkingtreding van de verordening rechten verliezen.

- (15) Om deze doelstellingen te verwezenlijken, is het noodzakelijk en passend dat de uitbreiding van de toepassingssfeer van de regels voor de coördinatie van de nationale socialezekerheidsstelsels geschiedt door middel van een dwingend communautair rechtsinstrument dat rechtstreeks toepasbaar is in alle lidstaten die aan de aanneming van deze verordening hebben deelgenomen.
- (16) Deze verordening doet geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de met derde landen gesloten internationale overeenkomsten waarbij de Gemeenschap partij is en die voordelen op het gebied van de sociale zekerheid behelzen.
- (17) Aangezien de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en derhalve vanwege de omvang van het overwogen optreden beter op het niveau van de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap maatregelen nemen overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag vastgestelde subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het in datzelfde artikel vastgestelde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te bereiken,
- (18) Overeenkomstig artikel 3 van het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, hebben Ierland en het Verenigd Koninkrijk bij brief van 19, respectievelijk 23 april 2002 laten weten dat zij wensen deel te nemen aan de aanneming en toepassing van deze verordening.

- (19) Denemarken neemt, overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het protocol betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, niet deel aan de aanneming van deze verordening. Deze verordening is bijgevolg niet bindend voor, noch van toepassing op Denemarken,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onverminderd het bepaalde in de bijlage van deze verordening zijn de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en van Verordening (EEG) nr. 574/72 van toepassing op de onderdanen van derde landen die alleen vanwege hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen, alsmede op hun gezinsleden en nagelaten betrekkingen, mits ze legaal op het grondgebied van een lidstaat verblijven en zich in een situatie bevinden waarvan niet alle elementen geheel in de interne sfeer van een enkele lidstaat liggen.

Artikel 2

1. Aan deze verordening kan voor een tijdvak dat aan ...* voorafgaat geen enkel recht worden ontleend.
2. Elk tijdvak van verzekering, alsmede, in voorkomend geval, elk tijdvak van arbeid als werknemer of als zelfstandige of van wonen dat vóór ...* krachtens de wetgeving van een lidstaat is vervuld, wordt voor de vaststelling van de aan deze bepaling te ontfangen rechten in aanmerking genomen.
3. Onverminderd het bepaalde in lid 1 ontstaat krachtens deze verordening een recht, zelfs wanneer het tijdstip waarop de gebeurtenis zich voordeed, vóór ...* valt.
4. Elke prestatie die in verband met de nationaliteit van de betrokkene dan wel met diens woonplaats niet is vastgesteld of is opgeschort, wordt op verzoek van de betrokkene vastgesteld of hervat met ingang van ...*, mits de eerder vastgestelde rechten niet in de vorm van een afkoopsom zijn vereffend.
5. De rechten van de betrokkenen wier pensioen of rente vóór ...* werd vastgesteld, kunnen op hun verzoek, met inachtneming van de bepalingen van deze verordening, worden herzien.

* Datum van inwerkingtreding van de verordening.

6. Indien het in lid 4 of in lid 5 bedoelde verzoek binnen twee jaar na ... * wordt ingediend, worden de aan deze verordening te ontnemen rechten met ingang van die datum verkregen, zonder dat de bepalingen van de wetgeving van enige lidstaat met betrekking tot het verval of de verjaring van de rechten de betrokkenen kunnen worden tegengeworpen.

7. Indien het in lid 4 of in lid 5 bedoelde verzoek na afloop van de in lid 6 bedoelde termijn wordt ingediend, worden de niet-ervallen of de niet-verjaarde rechten met ingang van de datum waarop het verzoek is ingediend, verkregen onverminderd gunstiger bepalingen in de wetgeving van enige lidstaat.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op die van haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De Voorzitter

BIJLAGE

Bijzondere bepalingen, als bedoeld in artikel 1

I. DUITSLAND

Voor wat betreft gezinstoelagen is deze verordening alleen van toepassing op onderdanen van derde landen die een volgens Duits recht geldige verblijfsvergunning hebben, zoals de "Aufenthaltserlaubnis" of de "Aufenthaltsberechtigung".

II. OOSTENRIJK

Voor wat betreft gezinstoelagen is deze verordening alleen van toepassing op onderdanen van derde landen die aan de door de Oostenrijkse wetgeving gestelde voorwaarden voldoen om permanent aanspraak te kunnen maken op gezinstoelagen.

* Datum van inwerkingtreding van de verordening.